

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६१) काठमाडौं पुस ११ गते, २०६८ साल (संख्या ३५)

भाग ५

नेपाल सरकार

श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयको सूचना

नेपाल सरकारले कृषि श्रमिकहरुको लागि न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारण गरी देहाय बमोजिमको व्यवस्था गरेकोले सो बमोजिम गर्न गराउन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

(क) पारिश्रमिक तथा कामको समय निर्धारण

(१) नेपाल राज्यभर लागू हुने गरी कृषि श्रमिकहरुका लागि दैनिक रु.२२१।- र प्रति घण्टा रु.२७६२ का दरले न्यूनतम पारिश्रमिक

७६६

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

निर्धारण गरिएको छ । यो भन्दा घटी दरमा कुनै पनि कृषि श्रमिकलाई काममा लगाउन पाइने छैन ।

- (२) नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिकमा नघट्ने गरी जिल्ला विकास समितिले स्थानीय पारिश्रमिक निर्धारण गर्न सक्ने छ ।
- (३) कुनै ठाउँ विशेषमा नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिक भन्दा बढी पारिश्रमिक दिएको रहेछ वा दिने प्रचलन रहेछ भने खाईपाई आएको प्रचलित पारिश्रमिकमा घटाउन पाइने छैन ।
- (४) महिला र पुरुषको लागि समान कामको लागि समान पारिश्रमिक दिनु पर्नेछ ।
- (५) दैनिक आठ घण्टाको कार्य समय निर्धारण गरिएको छ ।
- (६) गाउँ विकास समिति र नगरपालिकाले आ-आफ्नो क्षेत्र भित्रका कृषि श्रमिकहरुको पारिश्रमिक सम्बन्धमा परेका उजूरी लिई निर्णय गर्नेछन् ।
- (७) कृषि श्रमिकहरुको पारिश्रमिक सम्बन्धमा स्थानीयस्तरमा समस्या देखा परेमा सोको निराकरणको लागि सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सम्बन्धित क्षेत्रको श्रम कार्यालयले जिल्ला विकास समिति, गाउँ विकास समिति र नगरपालिकालाई आवश्यक सहयोग पुर्याउनु पर्नेछ ।
- (८) बाल श्रमिकको सम्बन्धमा :
 - (क) कसैले पनि चौध वर्ष उमेर पूरा नगरेका बालबालिकालाई श्रमिकको रुपमा काममा लगाउन पाइने छैन ।
 - (ख) सोह्र वर्ष उमेर पूरा नगरेको बालबालिकालाई जोखिमपूर्ण व्यवसाय वा काममा लगाउन पाइने छैन ।
 - (ग) सोह्र वर्ष उमेर पूरा नगरेको बालबालिकालाई बेलुका छ, बजेपछि विहान छ, बजेसम्मको अवधिभर काममा लगाउन पाइने छैन ।

(२)

- (घ) सोह्र बर्ष उमेर पूरा नगरेको बालबालिकालाई काममा लगाउँदा दिनमा छ घण्टा र एक सप्ताहमा छत्तीस घण्टा भन्दा बढी अतिरिक्त पारिश्रमिक दिई वा नदिई काममा लगाउन पाईने छैन ।
- (ङ) सोह्र बर्ष उमेर पूरा नगरेको बालबालिकालाई प्रत्येक दिन लगातार तीन घण्टा काम गरेपछि आधा घण्टा आराम गर्ने समय र प्रत्येक सप्ताहमा एक दिनको बिदा दिनु पर्नेछ ।

(ख) अनुगमनको व्यवस्था

- (१) जिल्ला विकास समिति, नगरपालिका र गाउँ विकास समितिले कृषि श्रमिकको पारिश्रमिक कार्यान्वयन र अनुगमन गर्नेछन् ।
- (२) कृषि श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक सम्बन्धी राष्ट्रियस्तरको अनुगमन समितिको रूपमा केन्द्रीय श्रम सल्लाहकार समितिले कार्य गर्नेछ । राष्ट्रियस्तरको अनुगमन समितिले न्यूनतम पारिश्रमिक लागू गराउने, पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गराउन नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने, न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयन गर्न बाधा आई परेको अवस्थामा बाधा फुकाउने र अन्य आइपरेका समस्या समाधान गर्नेछ ।

खण्ड ५८, अतिरिक्ताङ्क २५(ङ), मिति २०६५।६।२ को नेपाल राजपत्र भाग ५ मा प्रकाशित यस मन्त्रालयको सूचना खारेज गरिएको छ ।

आज्ञाले,
डा. रामहरि अर्याल
नेपाल सरकारको सचिव

(३)

भूल सुधार

खण्ड ६१ संख्या ३३ नेपाल राजपत्र भाग ३ मा प्रकाशित यस मन्त्रालयको सूचनाको शीर्षकमा “कमैया श्रम (निषेध गर्ने) सम्बन्धी नियमावली २०६८, नियम १ को उपनियम (१) मा नियमावली २०६८, नियम ५ को उपनियम (१) मा “पहिचान गरी मन्त्रालय/मुक्त कमैया पुनः स्थापना समस्या समाधान आयोग समक्ष सिफारिस गर्नेछ” र नियम १७ को उपनियम (५) मा “उपनियम (४) बमोजिमको ऋण कोषमा जम्मा” भन्ने शब्दहरू हुनुपर्नेमा अन्यथा हुन गएकोले भूल सुधार गरिएको छ ।

भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय ।

(४)

मुद्रण विभाग, सिंहदरवार, काठमाडौंमा मुद्रित । मूल्य रु. ५।-

गो.हु.द.नं. १६।०६२।६३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।